

Ligelønsloven og arbejde af samme værdi

Efter ligelønsloven skal der ydes kvinder og mænd lige løn, for så vidt angår alle lønelementer og lønvilkår for samme arbejde eller for arbejde, der tillægges samme værdi. Ligelønsloven hviler på et EU-direktiv.

Efter ligelønsloven foretages vurderingen af arbejde af samme værdi for konkrete personer i konkrete stillinger/grupper af personer med ensartede og velafgrænsede jobfunktioner. Hverken den danske lov eller EU-reglerne giver en retlig definition af begreberne samme arbejde eller arbejde, der tillægges samme værdi. Fastlæggelse af begreberne sker derfor ud fra parternes praktiske anvendelse af loven og gennem retspraksis.

Når der skal vurderes, om forskellig aflønning er udtryk for uligeløn på grund af køn, er det ikke tilstrækkeligt at se på lønstatistikker eller gennemsnitslønninger. Vurderingen foretages konkret lønelement for lønelement. Hvis en konstateret lønforskel er begrundet i objektive forhold, kan den være lovlig. Objektive forhold kan fx være anciennitet i betydningen erfaring, uddannelse, fleksibilitet og kvalitet, markedsværdi, opretholdelse af tidligere højt lønniveau og individuelle forhold.

Lønkommissionen har opgjort omfanget af ligelønssager på det offentlige område. Der er registreret færre end 10 sager inden for de seneste 20 år.

Lønkommissionen har ikke beskæftiget sig med forholdene for konkrete personer men med generelle personalegrupper. Der har således ikke med Lønkommissionens udgangspunkt kunnet foretages en jobsammenligning med direkte reference til ligelønsloven.

Lønkommissionen har imidlertid foretaget en alternativ undersøgelse af jobindholdet for en række nærmere udvalgte faggrupper med henblik på at diskutere, om der efter kommissionens opfattelse overordnet kan siges at være tale om arbejde af samme værdi.

Kommissionen har ikke på de givne præmisser, herunder den valgte metode, ment sig i stand til at vurdere, om de konkrete sammenligningsgrupper ud fra en overordnet og samlet betragtning udfører arbejde, der kan antages at have samme værdi.

Blandt de udvalgte grupper i undersøgelsen tegner der sig imidlertid en tendens til, at de grupper, der arbejder inden for det tekniske område, og som har en overvægt af mænd, aflønnes højere end de udvalgte grupper, der arbejder inden for omsorgsrelaterede fag, og som har en overvægt af kvinder. Tendensen ses tydeligst i sammenligningerne blandt grupperne med en mellemlang videregående uddannelse. Det konstateres i den forbindelse, at de tekniske grupper i højere grad end de omsorgsrelaterede fag i undersøgelsen også har jobmuligheder i den private sektor. Det kan antages at have betydning for gruppernes løn.